

7 Licence

7.1 Obsah kapitoly

Kapitola se věnuje licenci ve smyslu oprávnění k užívání konkrétního práva k duševnímu vlastnictví, jež je výsledkem volního právního jednání smluvních stran (smluvního závazku) [[podkapitola 7.2](#)].

Nejprve je vysvětlen obsah pojmu licence v právu a její rozdíl oproti právu užít právo k duševnímu vlastnictví vyplývajícímu přímo z dikce zákona (tzv. „nepravé“ licenci). Následující části se pak věnují

- určení okamžiku vzniku licence a jejím účinkům *inter partes* a *erga omnes*,
- potřebné formě licenční smlouvy s rozlišením dle licencovaného práva,
- standardním smluvním omezením licence,
- rozlišování licence na výhradní, nevýhradní, výlučnou a nevýlučnou,
- možnostem udělování podlicence třetím osobám,
- způsobům, jak lze určit licenční odměnu v případě úplatné licence,
- otázce, zda má nabyvatel licence povinnost či jen právo licenci využít, a
- zániku licence.

V závěru kapitoly se pak nachází krátké pojednání zmiňující zvláštnosti licence v poměrech práv vyplývajících z patentů ([podkapitola 7.3](#)), biotechnologických patentů a práva k (chráněné) odrůdě rostlin ([podkapitola 7.4](#)).

7.2 Obecně o licenci

Pojmem „licence“ můžeme rozumět:

- a) závazek vyplývající pro smluvní strany z licenční smlouvy,
- b) oprávnění, jež získává nabyvatel licence od poskytovatele licence na základě licenční smlouvy, nebo
- c) právní skutečnost, na jejímž základě licenční závazek nejčastěji vzniká.¹

V tomto textu budeme pojem „licence“ používat ve smyslu oprávnění k výkonu práva k duševnímu vlastnictví uděleného smluvně poskytovatelem nabyvateli [§ 2358 a násl. zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku (dále jen „OZ“)], tedy ve smyslu uvedeném výše pod variantou sub b).

Licence se nabývá na základě licenční smlouvy a je výsledkem konstitutivního (nepravého) převodu práv, kdy právo zůstává zachováno nositeli práva k duševnímu vlastnictví a on vytváří (konstituuje) uživatelské právo ve prospěch jiné osoby.

„Nepravé“ licence se od práv uvedeného liší v tom, že nejde o licenci ve smyslu oprávnění, jež vyplývá ze smluvního závazku nabyvatele a poskytovatele, ale jedná se o oprávnění, které nabývá

¹ Koukal, P. § 2358. In: Pražák, Z. a kol. *Závazky z právních jednání podle občanského zákoníku. Komentář k § 1721-2893 ObčZ*. Praha: Leges, 2017, s. 1026.

uživatel (přímo) ze zákona.² Jinak řečeno, jedná se o okolnost stanovenou zákonem, která vylučuje protiprávnost užití duševního vlastnictví – nehmotných statků, jež jsou předmětem práv k duševnímu vlastnictví – a to v daném (zákonem definovaném) případě. Může se jednat např. o tzv. zákonné licence u autorských práv [§ 30 a násl., § 72 zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským (dále jen „AZ“)].³ „Nepřávaná“ licence ale může vzniknout i na základě správního rozhodnutí [např. institut nucené licence v § 20 zákona č. 527/1990 Sb., o vynálezech a zlepšovacích návrzích (dále jen „ZV“)], či jiné skutečnosti, s níž právo vznik „nepřávaná“ licence spojuje.

Obdobně je potřeba odlišit od konstitutivního převodu výkon majetkových práv autorských k zaměstnaneckému dílu zaměstnavatelem (§ 58 AZ). V tomto případě vykonává zaměstnavatel majetková práva autorská (zaměstnanec) přímo *ex lege* a v případě jeho zániku bez právního nástupce přechází výkon těchto práv zpět na autora (§ 58 odst. 2 AZ).

License ale může v některých případech vzniknout i na základě jiné smlouvy než licenční. Jedná se typicky o tzv. implicitní licenci, která je založena např. smlouvou o vytvoření díla s nehmotným výsledkem (§ 2634 OZ u nehmotných statků chráněných právy průmyslovými a § 61 AZ u autorských děl a nehmotných statků chráněných právy souvisejícími s právem autorským).⁴

Objedná-li si společnost u grafika návrh nových vizitek, hlavičkového papíru, vzhledu webových stránek, posterů apod. na základě smlouvy o dílo a neuzavřou-li tyto smluvní strany zároveň také licenční smlouvu, platí, že zhotovitel udělil objednateli licenci k užití předmětného díla s nehmotným výsledkem v takovém rozsahu, který vyplývá z účelu smlouvy o dílo.

K otázce smlouvy o vytvoření díla a ke smlouvě o šíření díla dle autorského zákona se vyjádřil i Nejvyšší soud ve svém rozsudku ze dne 28. 6. 2007, sp. zn. 30 Cdo 251/2006.

Žalobci se podanou žalobou domáhali proti žalované nároků z titulu porušení autorských práv k jejich společnému dílu. Poukázali na to, že žalobci uzavřeli s žalovanou smlouvu o vytvoření díla, jehož předmětem bylo vytvoření kompletního a exkluzivního vizuálního grafického systému propagace výstavy „Deset století architektury“. Smlouva obsahovala výčet základních prvků jako dohodnutého předmětu plnění. Žalobci mimo jiné uvedli, že součástí základních prvků byly i návrhy grafické podoby billboardů, citylightů a pozvánky na zahájení výstavy, které žalovaná nepřijala. Následně však zahájila šíření reklamních prvků „téměř totožných s návrhy žalobců“. Současně však změny narušily celkovou koncepci původního žalobci navrhovaného vizuálního systému. Žalobci poukázali na to, že podle smlouvy o vytvoření díla byla sjednána pouze odměna za jeho vytvoření, žalovaná však dílo šířila, aniž by k tomu získala souhlas žalobců a zaplatila jim za to odměnu.

U prvoinstančního soudu byl návrh žalobců zamítnut, odvolací soud toto rozhodnutí potvrdil s tím, že měla být uzavřena nejen smlouva o vytvoření díla, ale i smlouva o jeho šíření se všemi zákonnými náležitostmi. Dále odvolací soud konstatoval, že když podle takto sepsané smlouvy účastníci postupovali, autorské dílo bylo podle ní vytvořeno a byla jim také vyplacena navýšená odměna, o čemž nebylo mezi

² Komentář k § 30 AZ. In: Telec, I., Tůma, P. *Autorský zákon, Komentář*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2019, s. 391.

³ Koukal, P. Licenční smlouvy. In: Srstka, J. a kol. *Autorské právo a práva související*. Praha: Leges, 2017, s. 159.

⁴ Ibid.

účastníky sporu. Za tohoto stavu bylo podle odvolacího soudu nutno dovodit, že žalobci s užitím díla ve skutečnosti souhlasili.

Nejvyšší soud jako soud dovolací napadená rozhodnutí zrušil a celou věc uzavřel tak, že smlouvou o vytvoření díla se autor zavazuje vytvořit pro objednatele za odměnu literární, vědecké nebo umělecké dílo a uděluje svolení, aby objednatel díla užil k účelu smlouvou vymezenému. Smlouvou o šíření díla uděluje autor právnické nebo fyzické osobě za odměnu svolení šířit své dílo; podmínky šíření díla mohou obsahovat i hromadné smlouvy. Smlouva o šíření díla musí stanovit způsob a rozsah šíření díla, čas, kdy se tak stane, autorskou odměnu, součinnost autora, dobu, na kterou je smlouva sjednána a závazek uživatele, že šíření díla provede na svůj účet.

Licence představuje zejména možnost, jak může nositel práv k duševnímu vlastnictví realizovat své majetkové zájmy, či uspokojovat své sociální, kulturní a jiné potřeby. Pro zveřejnění či rozšiřování autorského díla může autor např. zveřejnit či umístit své dílo na internet, ať už s omezeným (např. pro předplatitele, pro studenty Masarykovy univerzity apod.), či neomezeným přístupem (např. v otevřené encyklopedii). Pokud však zamýšlí adresovat své dílo (např. svůj článek) specifickému publiku (např. čtenářům určitého časopisu), představuje licence pro autora způsob, jak k nim může své dílo dostat, udělí-li nakladatelství daného časopisu licenci k jeho vydání (§ 4 odst. 2 AZ). Obdobně fotograf, který nafotí sérii uměleckých fotografií, může uzavřít licenční smlouvu s galerií, aby zde mohly být jeho fotografie vystaveny.

K otázce kvazilicenčního omezení autorského práva, konkrétně v případě nevýdělečného zveřejnění disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce vysokou školou, u kterých proběhla obhajoba se věnuje rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 29. 10. 2015, sp. zn. 30 Cdo 2864/2015.

V projednávané věci šlo o to, že se žalobce domáhal po Masarykově univerzitě, aby jí bylo uloženo odstranit závadný stav, a to znepřístupněním disertační práce žalobce s názvem „Důsledky vad právních úkonů na soukromoprávní vztahy“.

Prvostupňový soud žalobě nevyhověl. Odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně změnil a Masarykově univerzitě určil povinnost odstranit závadný stav tak, aby byly znepřístupněny obě verze disertační práce žalobce. Své rozhodnutí odůvodnil tak, že disertační práce žalobce je školním dílem podle autorského zákona, které může škola v souladu s § 34 odst. 3 tohoto zákona užít pouze ke své vnitřní potřebě, přičemž tak může učinit prostřednictvím vnitřní sítě elektronických komunikací (intranet). Masarykova univerzita ale práci žalobce zveřejnila prostřednictvím elektronické sítě internet skutečně přístupné komukoliv, čímž porušila jeho autorská práva.

Nejvyšší soud ale tento rozsudek odvolacího soudu zrušil, přičemž zdůraznil, že ustanovení § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, konstruuje kvazilicenční omezení autorského práva, jehož účelem je vysokou školou nevýdělečné zveřejnění disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, tj. zveřejnění díla (§ 4 odst. 1 AZ), které přesahuje užití školního díla pro vnitřní potřebu školy ve smyslu § 35 odst. 3 AZ. I v tomto případě zákonného omezení autorského práva však platí restriktivní výklad, který musí být v souladu s tříkrokovým testem, který je výslovně vyjádřen v § 29 odst. 1 AZ.

V režimu Open Access je publikován např. časopis Masaryk University Journal of Law and Technology nebo Revue pro právo a technologie.

Pokud pomíneme případy výkonu majetkových práv autorských zaměstnavatelem (§ 58 odst. 1 AZ), představuje udělení licence jediný způsob, jak lze s majetkovými autorskými právy *inter vivos* nakládat (§ 11 odst. 4 a § 26 odst. 1 AZ).

Vznik a účinky licence

Licence (oprávnění k užití práva k duševnímu vlastnictví) nabývá účinků *inter partes* okamžikem uzavření licenční smlouvy v souladu se zásadou soukromého práva *pacta sunt servanda* (není-li sjednána např. odkládací podmínka nebo doložka času). Tímto okamžikem může být typicky (i) podpis smlouvy mezi přítomnými osobami, jež jsou jejími stranami, či (ii) dojití přijetí nabídky do sféry navrhovatele ve lhůtě pro její přijetí (§ 570 odst. 1 OZ), ale i (iii) zachování se podle veřejné nabídky (§ 1744 OZ). Svědčí-li však právo k duševnímu vlastnictví několika spolujitelům/spoluvlastníkům/spoluautorům, k platnému uzavření licenční smlouvy dojde často až vyjádřením souhlasu všech těchto osob [§ 8 odst. 4 AZ, § 16 odst. 3 ZV, § 18a odst. 3 zákona č. 441/2003 Sb., o ochranných známkách (dále jen „ZOZ“), § 33 odst. 3 zákona č. 207/2000 Sb., o ochraně průmyslových vzorů (dále jen „ZPV“); k tomu srov. § 1126 OZ].

Za nabídku k uzavření licenční smlouvy se v případě práv k autorským dílům, uměleckým výkonům, zvukovým záznamům, zvukově-obrazovým záznamům, rozhlasovému či televiznímu vysílání a zvláštních práv pořizovatele databáze považuje také projev vůle směřující k neurčitému počtu osob (§ 2373 a § 2387-2389 OZ; srov. § 1732 odst. 2 OZ), a pokud je v této nabídce určena též lhůta pro její přijetí, nelze tuto nabídku v této lhůtě odvolat (§ 2373 odst. 3 a § 2387-2389 OZ; srov. § 1738 OZ). Obsah licenční smlouvy k užití výše zmíněných práv lze určit dokonce jen odkazem na licenční podmínky, jež jsou stranám známé či veřejně dostupné (např. licenční podmínky *Creative Commons*⁵, *GNU GPL*, *Free Documentation License*)⁶ [§ 2373 a § 2387-2389 OZ; § 1751 a násl. OZ]. Takovou nabídku lze pak přijmout i konkludentním jednáním, a to bez vyznění navrhovatele, že tak bylo učiněno (§ 2373 odst. 2 a § 2387-2389 OZ; srov. § 1744 OZ).

Tento způsob uzavírání licenční smlouvy je častý u počítačových programů, kdy nabyvatel přijímá nabídku poskytovatele stisknutím tlačítka „OK“ či spuštěním softwaru on-line (tzv. click-wrap licence).⁷

Standardizované licenční podmínky Creative Commons 4.0 International CC BY využívá např. časopis *Revue pro právo a technologie*.

Licence, kterou udělujeme k užití registrovaných práv k duševnímu vlastnictví (tj. registrovaným průmyslovým právům), může nabýt též účinků *erga omnes*, dohodnou-li se tak smluvní strany, resp. neujedná-li si smluvní strany, že se licence nezapíše do veřejného seznamu, do něž se příslušné právo k duševnímu (resp. průmyslovému) vlastnictví zapisuje (reguluje) [§ 14 odst. 2 ZV, § 21 odst. 2 zákona č. 478/1992 Sb., § 32 odst. 3 ZPV, § 18 odst. 4 ZOZ].

Účinků *erga omnes* totiž nabývá licence v případě registrovaných průmyslových práv až zápisem do veřejného seznamu, v němž jsou tyto práva registrována (§ 2358 odst. 3 OZ, § 18 odst. 3 ZOZ, § 14 odst. 2 ZV, § 32 odst. 3 PV). Důsledkem zápisu licence do uvedených veřejných seznamů jsou pak následující skutečnosti.

Za prvé licence získává zápisem věcně právní účinky, což znamená, že v případě převodu registrovaného práva na třetí osobu (například při převodu práv ze zapsané ochranné známky, k níž

⁵ V těchto případech autor vyjadřuje obsah licenčních podmínek i kombinací piktografických znaků (BY, NC, NS, SA) u licencovaného díla.

⁶ Blíže viz <https://creativecommons.org/> a <https://www.creativecommons.cz/>.

⁷ Koukal, P. Licenční smlouvy. In: Srstka, J. a kol., op. cit., s. 163.

byla udělena licence zapsaná do veřejného seznamu), dochází automaticky také ke změně v subjektech licenčního závazku a nový vlastník se stává novým poskytovatelem licence.

Kromě toho má zápis licence do veřejného seznamu i účinky na aktivní legitimaci při vymáhání práv [§ 2 odst. 2 zákona č. 221/2006 Sb., o vymáhání práv z průmyslového vlastnictví a ochraně obchodního tajemství (dále jen „ZVPPV)]. Pouze nabyvatel licence, která byla zapsána do veřejného seznamu, je oprávněn vymáhat práva z ochranné známky i proti třetím osobám svým jménem z titulu poskytnuté licence a nikoli jen jako zástupce vlastníka registrovaného práva.

Konečně u některých práv (typicky u ochranných známek) vede zápis licence do veřejného seznamu k rozšíření smluvních nároků, které může vlastník práva uplatňovat vůči nabyvateli licence (§ 18 odst. 2 ZOZ).⁸

V případě udělení licence k užití autorských práv, práv souvisejících s právem autorským, práv souvisejících s právy průmyslovými a neregistrovaných práv průmyslových, nenabývá licence účinků *erga omnes*. Jde toliko o relativní vztah existující mezi poskytovatelem a nabyvatelem licence. Nicméně ohledně vymáhání práv k duševnímu vlastnictví přiznává zákonodárce nabyvateli výhradní licence k autorským právům a právům souvisejícím s právem autorským (§ 41 AZ) nebo nabyvateli výhradní i nevýhradní licence k nezapsaným průmyslovým právům (§ 2 odst. 2 ZVPPV; např. jde o práva k nezapsaným ochranným známkám či nezapsaným průmyslovým vzorům Společenství) aktivní legitimaci.

Forma licenční smlouvy

Licenční smlouva musí být obecně uzavřena v písemné podobě, poskytuje-li se licence jako výhradní (viz níže), má-li být zapsána do veřejného seznamu (např. § 2358 odst. 2 OZ, § 18 odst. 3 ZOZ, § 14 odst. 2, § 19 odst. 1 a § 20 odst. 8 ZV, § 32 odst. 3 PV) nebo pokud tak stanoví zákon (např. § 14 odst. 2 ZV jako *lex specialis* vůči OZ stanoví, že se u licence na vynález chráněný patentem vyžaduje písemná forma vždy).

Za písemnou formu se považuje dokument ve formě listinné i elektronické (§ 562 OZ), tj. např. ve formě e-mailu, jsme-li schopni určit identitu jednající osoby.

Není-li dodržena forma vyžadovaná zákonem či ujednáním smluvních stran, je dané právní jednání neplatné, ledaže strany vadu dodatečně zhojí (§ 582 odst. 1 OZ). V případě nedodržení smluvního ujednání o formě právního jednání či zákonného požadavku na formu jednání, stanoví-li tento požadavek právní norma nacházející se v části čtvrté OZ (tj. v části o relativních majetkových právech), může být (relativní) neplatnost právního jednání namítána (pouze) stranou, která (tuto) neplatnost nezavinila (§ 579 odst. 1 OZ), a pouze do okamžiku, než bylo plněno (§ 582 odst. 2 OZ) kteroukoli stranou smlouvy.

Jedná-li se tedy o licenci na práva k průmyslovému vlastnictví, která se nezapisují do veřejných seznamů (např. všeobecně známá ochranná známka, nezapsaný průmyslový vzor Společenství), nebo

⁸ Fezer, K. § 30 Markengesetz. In: Fezer, K. *Markenrecht*. 4. Auflage. München: Verlag C. H. Beck, 2009, marg. č. 8 a 9.

o licenci k právům autorským či právům souvisejícím s právy autorskými může být platně licenční smlouva uzavřena i ústně.

Omezení uváděná v licenčních smlouvách

Licenční smlouva může stanovit určitá omezení pro nabyvatele oprávnění k výkonu práva duševního vlastnictví. Častými omezeními, která se objevují v licenčních smlouvách, jsou např. omezení co do času (licence na dobu určitou), území (licence pouze pro Českou republiku), způsobu užití (pouze pro užití na určitém druhu výrobků), rozsahu užití (počtu prodaných výrobků), nebo druhu licencovaných práv (např. pouze dovoz výrobků či licence pouze k rozšiřování autorského díla). Příkladem může být následující ujednání v licenční smlouvě:

Autorka poskytuje nakladatelství výhradní licenci na rozmnožování (§ 13 AZ), rozšiřování (§ 14 AZ) a sdělování veřejnosti (§ 18 AZ) svého díla s názvem „XXX“. Tuto výhradní licenci autorka poskytuje na dobu pěti let od podpisu této smlouvy. Nakladatelství se zavazuje zhotovit nejméně 100 a nejvíce 10.000 rozmnoženin díla, a to ve formě listinné nebo elektronické. Nakladatelství má právo rozmnožovat a rozšiřovat dílo bez územního omezení.

Nejsou-li tato omezení stanovena v licenční smlouvě a jedná-li se o licenční smlouvu na udělení oprávnění k výkonu práva užití autorské dílo, umělecký výkon, zvukový záznam, zvukově-obrazový záznam, rozhlasové či televizní vysílání a zvláštní práva pořizovatele databáze, má se za to (jde o vyvratitelnou domněnku), že licence byla udělena v takovém rozsahu, aby bylo dosaženo účelu⁹ této smlouvy, popř. (nelze-li účel smlouvy zjistit ani výkladem právního jednání smluvních stran) s omezením na území České republiky, na dobu obvyklou, ale nikoli delší než jeden rok, a v obvyklém množstevním rozsahu (§ 61 AZ, § 2376 odst. 2 a 3 a § 2387-2389 OZ).

Jedná-li se o licenci na jiná práva k duševnímu vlastnictví než právě uvedená, dovozujeme, není-li ujednáno jinak, rozsah licence z účelu licenční smlouvy s využitím obecných výkladových pravidel zakotvených v občanském zákoníku (§ 556 a násl. OZ).

Ústavní soud se k problematice povinnosti obecných soudů vycházet při interpretaci smluvních ustanovení ze skutečné vůle smluvních stran vyjádřil ve svém nálezu ze dne 22. 1. 2015, sp. zn. III. ÚS 403/12.

Rozhodnutím obecných soudů byl zamítnut návrh vedlejšího účastníka, který se domáhal, aby stěžovatelce jako žalované byla uložena povinnost zdržet se užití autorského díla - logotypu ZOO Praha, vytvořeného vedlejším účastníkem na základě "Smlouvy o vytvoření díla" uzavřené mezi ním a stěžovatelkou.

Vrchní soud se zabýval otázkou, zda mezi smluvními stranami byly dohodnuty všechny obligatorní náležitosti smlouvy o šíření díla, načež dospěl k závěru, že Smlouva postrádá ujednání o odměně autora za šíření díla (její "stanovení"), neboť v jejím čl. III, který se týká autorské odměny, byla výslovně dohodnuta jen odměna za vytvoření díla. Vzhledem k výše uvedenému je zřejmé, že jádro souzené věci spočívá v otázce, zda obecné soudy vyložily předmětné ujednání smluvních stran vadně, a to do té míry, že jejich postup je s to založit porušení ústavnosti. Tak by tomu mohlo být, pokud by obecné soudy (svévolně) odmítly respektovat kogentní normy, které způsob výkladu právních úkonů upravují, v daném rámci především ty, které obsahuje ustanovení § 35 odst. 2 a § 37 odst. 1 zákona č. 40/1964 Sb. [tj. "starého"

⁹ Srov. nálezu Ústavního soudu ze dne 22. 1. 2015, sp. zn. III. ÚS 403/12.

občanského zákoníku], resp. jejich ústavně konformní interpretaci, jak plyne z poměrně bohaté judikatury Ústavního soudu [viz bod 26 nálezu].

V souzené věci pak bylo klíčovou otázkou, jaká byla skutečná vůle smluvních stran, a dále, zda jazykový projev ve Smlouvě (resp. v té části, kde je upravena odměna autora) je natolik jednoznačný, a to přes použití výše uvedených výkladových metod, že se skutečná, avšak s tímto projevem snad nekorrespondující vůle účastníků prosadit nemůže. Tyto otázky, byť je takto výslovně neformuloval, posuzoval vrchní soud; v této souvislosti sice konstatoval, že se stěžovatelka jako objednatelka zavázala zaplatit částku 50 000 Kč za "vytvoření díla" [viz str. 4 rozsudku], nicméně Smlouvu, resp. sporné ujednání na základě zjištěných skutečností vyložil tak, že odměna byla vůlí stran sjednána za vytvoření i užití díla [viz str. 4 a 6 rozsudku]. Vrchní soud vyšel z toho, že v čl. III bodu 1 Smlouvy byla sjednána odměna za vytvoření, nikoliv již za šíření díla, a se zmíněným názorem vrchního soudu se pak ztotožnil dovolací soud, jenž pouze konstatoval, že předmětné ujednání neobsahuje všechny obligatorní náležitosti smlouvy o šíření díla [bod 30 rozsudku].

Vzhledem k tomu, že záměrem smluvních stran nepochybně bylo sjednat smlouvu o šíření díla, bylo nezbytné řešit, zda sporné ujednání o ceně obsažené v čl. III bodu 1 Smlouvy mělo podle vůle smluvních stran zahrnout jen odměnu za vytvoření díla a odměnu za šíření díla si smluvní strany opomněly ve Smlouvě sjednat, nebo zda toto ujednání mělo představovat jak odměnu za vytvoření díla, tak za jeho šíření, kdy smluvní strany vycházely z toho, že částka uvedená v citovaném ujednání zahrnuje obě tyto složky, to např. i z důvodu, že mylně pod širší pojem vytvoření díla podřadily i pojem šíření díla (což by bylo pochopitelné, protože i § 27 odst. 1 AZ u smlouvy o vytvoření díla hovoří o "užití" díla, a nejen právní laik si to může vyložit tak, že jde i o veřejné užití; ostatně vrchní soud na str. 6 dole opravuje soud nalézací, že nejde o smlouvu o "užití díla", ale správně o "šíření díla"; i Nejvyšší soud v napadeném rozsudku rozsáhle vysvětluje, že smlouva o vytvoření díla podle autorského zákona nemá sama povahu smlouvy o šíření díla, přičemž vytýká stěžovatelce, že "zcela fatálně nerozlišuje právě mezi oběma smluvními typy..." [bod 34 rozsudku].

S ohledem na výše uvedené důvody má Ústavní soud za to, že za pomoci gramatického, logického a systematického výkladu čl. III bodu 1 Smlouvy (resp. v něm obsaženého termínu odměna za "vytvoření díla"), jenž přihlíží k terminologii použité v dalších částech Smlouvy, nelze v prvé řadě dospět k závěru, že by projev vůle stran Smlouvy, jak při jejím uzavření, tak po následující období více než osmi let byl "jednoznačný" natolik, aby se vůči němu nemohla "prosadit" (případná) vůle smluvních stran upravit si jeho prostřednictvím plnění jak za vytvoření, tak za šíření díla [bod 36 rozsudku].

Ústavní soud tedy zrušil rozhodnutí obecných soudů s tím, že jestliže obecné soudy při interpretaci soukromoprávní smlouvy zcela odhlédly od skutečného projevu vůle smluvních stran, a bez přihlídnutí k dlouholetému chování stran smlouvy, tento projev vůle v textu smlouvy vykládaly izolovaně, přičemž nerespektovaly požadavek výkladu „starého“ práva s přihlídnutím k novým společenským poměrům a hodnotové orientaci „nového“ práva, porušily právo stěžovatele na spravedlivý proces.

Licenční smlouva nakladatelská potom umožňuje nabyvateli užít autorské dílo k jeho rozmnožování (§ 13 AZ) a rozšiřování (§ 14 AZ) [§ 2484 odst. 1 OZ] – je ale možné poskytnout i licenci k jiným způsobům užití díla – pak se bude jednat o kombinaci nakladatelské licenční smlouvy a obecné licenční smlouvy.¹⁰ Nakladatelem je tak ve smyslu licenční smlouvy nakladatelské kdokoli, kdo nabude licenci k tomuto způsobu užití autorského díla.¹¹ Nakladatelskou licenční smlouvu však nejde

¹⁰ Chaloupková, Helena. § 2384. In: Hulmák a kol. Občanský zákoník VI. *Závazkové právo. Zvláštní část* (§ 2055-3014). 1. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2014, s. 647.

¹¹ Tuláček, J. § 2384. In: Pražák, Z. a kol., op. cit., s. 1057.

uzavřít na rozšiřování a rozmnožování autorského díla v provedení výkonnými umělci. V těchto případech se použijí obecná ustanovení o licenční smlouvě.¹²

Za díla ztvárněná v provedení výkonnými umělci, která nelze licencovat podle ustanovení o nakladatelské licenční smlouvě, lze považovat např. audio knihy či audiozáznamy divadelních her.

Výhradní, nevýhradní, výlučná a nevýlučná licence

Poskytovatel má možnost udělit nabyvateli buď výhradní, nebo nevýhradní licenci, a to s atributem její výlučnosti, nebo nevýlučnosti.

V případě *výhradní licence* získává nabyvatel exkluzivitu a není možné po dobu jejího trvání udělit licenci k výkonu téhož práva k duševnímu vlastnictví další osobě bez jeho souhlasu (§ 2360 OZ). Pokud by zákonodárce v ustanovení § 2360 OZ dále mlčel, byl by poskytovatel výhradní licence oprávněn licencovaná práva k duševnímu vlastnictví vykonávat vedle nabyvatele. Zákonodárce nicméně zvolil cestu ingerence do smluvních vztahů a stanovil, že v případě, kdy je ujednána výhradní licence a *není-li výslovně ujednáno jinak*, považuje se tato licence zároveň za *výlučnou*. Což znamená, že poskytovatel není oprávněn sám vykonávat práva k duševnímu vlastnictví, jež jsou předmětem této licence (§ 2360 odst. 1 OZ).

Příkladem může být výhradní licence udělená k užívání vytvořeného počítačového programu (např. na analýzu dat v rámci konkrétního projektu) na základě smlouvy o dílo uzavřené mezi vývojářskou společností a společností analyzující data. Neujednají-li si strany jinak, bude se na tuto výhradní licence pohlížet zároveň jako na licenci výlučnou (§ 2360 odst. 1 OZ) a poskytovatel licence (vývojářská společnost) se bude muset sama zdržet užívání práv, k nimž poskytla licenci.

V případě *nevýhradní licence* je její poskytovatel naopak oprávněn udělit licenci k výkonu totožného práva k duševnímu vlastnictví několika nabyvatelům zároveň (§ 2361 OZ).

Příkladem nevýhradní nevýlučné licence je licence k užívání autorského díla poskytovaná za veřejně dostupných licenčních podmínek Creative Commons.

Nevýhradní licence lze však sjednat také ve formě *výlučné licence*. Pohybujeme se zde v rovině závazkového práva, kde mají smluvní strany smluvní volnost, jakou podobu jejich závazek bude mít. Znamená to, že poskytovatel licence může několika osobám udělit právo k užívání práv k duševnímu vlastnictví (nevýhradnost licence), avšak zároveň se může poskytovatel smluvně zavázat, že sám tato práva nebude po dobu trvání těchto licencí vykonávat (výlučnost licence).

Dle dikce zákona platí, že není-li výslovně ujednána výhradní licence, jedná se o poskytnutí licence nevýhradní (§ 2362 OZ). Speciální úprava k tomuto pravidlu je pak uvedena v části věnující se licenční smlouvě nakladatelské, kde je naopak stanoveno, že v případě, kdy je smlouva uzavřena v písemné formě a není zde výslovně uvedeno, že se jedná o licenci nevýhradní, jedná se o licenci výhradní (s výjimkou pro rozmnožování a rozšiřování díla v periodické publikaci) [§ 2384 odst. 2 OZ]. V případě aplikace této speciální úpravy lze tak učinit též závěr, že se jedná zároveň o licenci výlučnou, není-li výslovně stanoveno odlišně (§ 2360 odst. 1 OZ).

¹² Ibid, s. 1059.

Pokud by poskytovatel udělil licenci třetí osobě v době, kdy trvá licence výhradní ve prospěch jiné osoby, tato další licence (předmět plnění) vůbec nevznikne, přestože bude platně uzavřena licenční smlouva (právní titul). Na základě uvedeného porušení závazku vyplývajícího z licenční smlouvy se může nabyvatel, který nenabyl právo užívat duševní vlastnictví, dovolávat náhrady škody na poskytovateli z důvodu porušení smlouvy (§ 2913 a násl. OZ).¹³

Za doby trvání nevýhradní licence naopak poskytovateli licence nic nebrání v tom, aby jiné osobě udělil licenci výhradní. V tomto případě dříve poskytnutá licence nevýhradní nezaniká (§ 2360 odst. 2 OZ) a není nutný ani souhlas nabyvatele nevýhradní licence k poskytnutí další licence jako licence výhradní.

Výhradnost licence není ze strany poskytovatele porušena v případě, že rozdělí oprávnění užívat právo k duševnímu vlastnictví (licenci) územně či pro konkrétně vymezené způsoby užití. Mohou tak existovat samostatné výhradní licence k užití autorského díla off-line formou rozšiřování tiskových rozmnoženin a současně výhradní licence formou on-line sdělování díla veřejnosti na Internetu. Podobně může existovat výhradní licence k užití zapsané ochranné známky pro třídu výrobků X a jiná výhradní licence pro užití téhož označení na výrobcích ve třídě Y.

Podlicence a převod licence

Nabyvatel licence může udělit další osobě podlicenci (sublicenci) k výkonu práva k duševnímu vlastnictví, pouze pokud to bylo v licenční smlouvě ujednáno (§ 2363 OZ), a to maximálně v rozsahu jeho oprávnění vykonávat tato práva (zásada *nemo plus iuris ad alium transferre potest quam ipse habet*), a to i co se týče doby, na kterou mu byla licence udělena poskytovatelem.

Licenci lze též převést postoupením licenční smlouvy (translativním převodem relativních majetkových práv), ale pouze se souhlasem poskytovatele uděleným v písemné formě (§ 2364 odst. 1 OZ), který ale může být učiněn i obecně *pro futuro* (např. již v okamžiku poskytnutí licence). Není-li tento souhlas udělen, není postoupení licenční smlouvy neplatné (§ 1760 OZ). Tuto vadu lze zhojit i *ex post*,¹⁴ nicméně nedojde-li k této nápravě, bude postupitel odpovídat postupníkovi za porušení smluvní povinnosti, neboť na základě této smlouvy žádného oprávnění k výkonu práva k duševnímu vlastnictví postupník nezískal. Potřebě tohoto souhlasu se lze vyhnout ujednáním v licenční smlouvě, jež deklaruje vůli stran uzavřít tuto smlouvu jako smlouvu na řad [ta se pak převádí pouhým rubopisem spolu s předáním listiny (§ 1897 odst. 2 OZ)], nebo jsou-li práva k duševnímu vlastnictví převáděna jako součást závodu či jeho části tvořící samostatnou složku (§ 2365 OZ). Změna v osobě nabyvatele je účinná vůči poskytovateli okamžikem, kdy mu je tato změna oznámena (§ 1897 odst. 1 OZ). Postupitel licence má přitom povinnost tuto změnu poskytovateli bez zbytečného odkladu oznámit, a to včetně informace o totožnosti postupníka (§ 2364 odst. 2 OZ).

Zákon umožňuje také přechod práv a povinností z licenční smlouvy, není-li navázána licence výslovně na konkrétní smluvní stranu (§ 2009 OZ). Výslovně tak uvádí zákon ve vztahu k nabyvateli licence k autorskému dílu (§ 2383 OZ). Strany si ale mohou sjednat v licenční smlouvě samozřejmě jinak.

¹³ Koukal, P. § 2360. In: Pražák, Z. a kol., op. cit., s. 1030.

¹⁴ Koukal, P. § 2364. In: Pražák, Z. a kol., op. cit., s. 1034.

V případě smrti autora, tak licence nezaniká z důvodu, že majetková práva autorská jsou (*inter vivos*) nepřevoditelná (§ 26 odst. 2 AZ).

Odměna za licenci

Podle OZ, který nahradil úpravu licenční smlouvy v obchodním zákoníku (pro práva k průmyslovému vlastnictví a práva související s právy k průmyslovému vlastnictví) a AZ (pro práva autorská a práva související s právem autorským) lze dnes platně uzavřít i bezúplatnou licenční smlouvu, ujedná-li si tak strany výslovně [§ 2366 odst. 1 písm. b) OZ]. Je-li licenční smlouva bezúplatná, potom je licencovaný rozsah užití nabyvateli spíše užší než širší (§ 1747 OZ).¹⁵

Taktéž není-li výslovně ujednána v textu licenční smlouvy odměna, ale z jednání stran o jejím uzavření vyplývá jejich úmysl uzavřít smlouvu úplatnou, je smlouva platná, i bez určení konkrétní výše odměny. V takovém případě pak platí, že nabyvatel je povinen poskytovateli zaplatit cenu obvyklou v místě a čase uzavření smlouvy [§ 2366 odst. 1 písm. a) OZ].

U licence na užití autorského díla a uměleckého výkonu se může nositel těchto práv domoci také dodatečné odměny, a to v případě, že (i) jeho odměna neodvisí od výnosů z využití licence, (ii) výše jeho odměny je ve zřejmém nepoměru k zisku plynoucímu z využití této licence, a (iii) výše jeho odměny je ve zřejmém nepoměru k významu autorského díla či uměleckého výkonu pro dosažení takového zisku (§ 2374 a § 2387 OZ). Uvedené ustanovení je známé také jako „*bestsellerová klauzule*“.

Kdyby například J. K. Rowlingová vydávala svou první knihu pojednávající o příběhu Harryho Pottera v České republice a jako neznámé autorce by jí nakladatelství nabídlo pouze jednorázovou odměnu ve výši 10.000 Kč – za udělení oprávnění k vydání až 10.000.000 rozmnoženin (v listinné či elektronické podobě), bez omezení času a území – mohla by žádat u nakladatele o dodatečnou odměnu, popř. uplatnit své právo zakotvené v § 2374 odst. 1 OZ u soudu.

Výše licenční odměny se v praxi sjednává jako

- paušální jednorázová odměna,
- paušální opakující se odměna (tzv. *flat fee*),
- kusová odměna (určená procentem z prodaných kusů),¹⁶ nebo
- kombinovaná odměna vycházející z paušální částky za poskytnutí licence (*upfront payment*) a kusové odměny z prodaných výrobků (*royalties*) v příslušném zúčtovacím období.¹⁷

Povinnost či oprávnění licenci využít?

Povinnost udržovat právo, k němuž byla poskytnuta licence, vyžaduje-li to jeho povaha (např. u ochranných známek), zůstává na poskytovateli (§ 2359 odst. 2 OZ). Nabyvatel nemá povinnost licenci

¹⁵ Koukal, P. § 2358. In: Pražák, Z. a kol., op. cit., s. 1026.

¹⁶ U autorských děl se procento z prodaných výrobků/poskytnutých rozmnoženin pohybuje mezi 7 a 12. (Koukal, P. Licenční smlouvy. In: Srstka, J. a kol., op. cit., s. 165.)

¹⁷ Koukal, P. § 18. In: Koukal, P. a kol., *Zákon o ochranných známkách. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer, a. s., 2017, s. 298.

využít, nezávisí-li na tom existence daného práva k duševnímu vlastnictví (§ 2359 odst. 1 OZ). Uvedené výjimky v zásadě platí pro licence udělené na užití práv k průmyslovému vlastnictví.

V situaci, kdy je udělena výhradní a zároveň vylučná licence k užívání ochranné známky, je povinností nabyvatele ji využít, neboť existence ochranné známky by mohla být v případě jejího nikoli řádného užívání (§ 13 ZOZ) zrušena [§ 31 odst. 1 písm. a) ZOZ]. Avšak povinnost zaplatit správní poplatek za obnovení zápisu ochranné známky do rejstříku (po 10 letech její platnosti) má stále poskytovatel této licence.

Specifickou úpravou ve vztahu k povinnosti nabyvatele využít licenci k užití autorského díla, obsahuje § 2378-2381 OZ. Ze zákona je nabyvatel této licence povinen ji využít (licence je tak nejen opravňující, ale i zavazující), není-li ve smlouvě ujednáno jinak (§ 2372 odst. 2 OZ), popř. může autor od licenční smlouvy pro porušení této povinnosti dokonce odstoupit, a to v případě, že

- nabyvatel výhradní licenci dostatečně nevyužívá,
- jsou-li tím značně nepříznivě dotčeny zájmy autora,
- není-li uvedené způsobeno okolnostmi spočívajícími převážně na straně autora,
- vyzval-li autor nabyvatele k nápravě,
- poskytl-li mu k tomu přiměřenou lhůtu a
- na tento důsledek jej ve výzvě upozornil.¹⁸

Uvedené právo ale může autor využít nejdříve po dvou letech od uzavření licenční smlouvy, či odevzdání díla, bylo-li odevzdáno po tomto dni; v případě periodického tisku¹⁹ se tato doba zkracuje (§ 2379 odst. 1 OZ). Uvedené právo na odstoupení nelze smluvně vyloučit či se o něj odchýlit.²⁰ Neměl-li nabyvatel povinnost licenci využít (tzn., že bylo-li ve smlouvě ujednáno odlišně od textu zákona), je autor povinen část licenční odměny, kterou získal za poskytnutí této licence a jež neodpovídá jejímu skutečnému využití, vrátit nabyvateli (§ 2381 odst. 1 OZ). Byl-li povinen ji využít, zůstává právo autora na licenční odměnu nedotčeno (§ 2381 odst. 2 OZ).

Povinnost k využití licence má nabyvatel též v případě jejího udělení k výkonu majetkových práv výkonného umělce, práv ke zvukovému nebo zvukově-obrazovému záznamu, rozhlasovému či televiznímu vysílání a zvláštních práv pořizovatele databáze (§ 2387-2389 OZ). V případě nevyužití této licence však nemají poskytovatelé těchto práv (krom práv k uměleckým výkonům) možnost odstoupit od licenční smlouvy za výše uvedených podmínek (§ 2387-2389 OZ).

Zánik licence

License může zaniknout uplynutím doby, na kterou byla udělena, či dohodou stran (§ 1981 OZ).

Strana licenční smlouvy může též v případě podstatného porušení, či je-li tak ujednáno, od této smlouvy odstoupit (§ 2001, § 2002 OZ). Speciální případy, za kterých lze od licenční smlouvy odstoupit, jsou uvedeny v § 2378 (viz výše) a § 2382 OZ. V druhém z těchto případů může autor odstoupit od smlouvy pro změnu svého přesvědčení, pokud by zveřejněním díla (§ 4 AZ) byly značně

¹⁸ Jak výzva, tak odstoupení od smlouvy, je jednostranné adresné právní jednání, které nabývá účinnosti až okamžikem, kdy dojde do sféry adresáta (§ 570 odst. 1 OZ).

¹⁹ Viz § 3 písm. a) zákona č. 46/2000 Sb., o právech a povinnostech při vydávání periodického tisku a o změně některých dalších zákonů (tiskový zákon).

²⁰ Koukal, P. § 2378. In: Pražák, Z. a kol., op. cit., s. 1050.

nepříznivě dotčeny jeho oprávněné osobní zájmy. Toto odstoupení nenabývá účinnosti jeho doručením nabyvateli licence, ale až nahrazením škody, která nabyvateli tímto krokem poskytovatele (autora) vznikla, popř. poskytnutím dostatečné jistoty k její pozdější úhradě (§ 2382 odst. 2 OZ). Změní-li autor (opět) názor, je povinen nabídnout licenci přednostně původnímu nabyvateli, a to za podmínek obdobných původně ujednanému (§ 2382 odst. 3 OZ). Toto právo ale nesvědčí režisérovi ani autorovi díla audiovizuálně užitého (§ 63 odst. 4 a § 64 odst. 4 AZ). V případě licenční smlouvy nakladatelské má autor právo odstoupit od licenční smlouvy také v případě, že mu nabyvatel této licence neposkytne možnost provést autorské korektury a v důsledku této skutečnosti bylo následně dílo užito způsobem snižujícím jeho hodnotu (§ 2385 odst. 2 OZ).

Licenci lze ukončit také podáním výpovědi na základě důvodů ujednaných v licenční smlouvě (§ 1998 OZ). Byla-li ale vypovězena smlouva, která byla uzavřena na dobu neurčitou²¹, činí výpovědní doba jeden rok od konce kalendářního měsíce, v němž došla výpověď druhé straně (§ 2370 OZ). Nejsou-li ale důvody pro výpověď licenční smlouvy sjednány nelze licenční smlouvu vypovědět.

Dojde-li k zániku práva, k jehož výkonu byla poskytnuta licence, zaniká licenční smlouva pro následnou nemožnost plnění (§ 2006 OZ).

7.3 Licence v zákoně č. 527/1990 Sb., o vynálezech a zlepšovacích návrzích

V případě patentových práv lze podobně jako u práv k autorským dílům, uměleckým výkonům, zvukovým záznamům, zvukově obrazovým záznamům, rozhlasovému či televiznímu vysílání a zvláštních práv pořizovatele databáze (§ 2373 a § 2387-2389 OZ; srov. § 1733 OZ) učinit nabídku na uzavření licenční smlouvy i vůči neurčitému počtu osob (§ 19 ZV – tzv. „nabídka licence“). Tato skutečnost se zveřejní v patentovém rejstříku u záznamu (konkrétního) patentu a kdokoli může tuto nabídku přijmout. Licence pak vzniká oznámením přijetí této nabídky přihlašovatelem či majiteli patentu. Rozhodne-li se majitel patentu k učinění takové nabídky (tj. tímto způsobem), nemůže již vzít po dobu její účinnosti nabídku zpět.

Podmínky této „nabídky“ však stanovuje majitel patentu. Chce-li tak např. pouze čerpat benefity z takto učiněné nabídky (*“za udržování platnosti patentu, k němuž majitel nabídl licenci podle odstavce 1, se platí poplatky podle zvláštního právního předpisu pouze v poloviční výši”* - § 19 odst. 4 ZV), stačí stanovit licenční podmínky způsobem pro potenciální smluvní strany obtížně přijatelným způsobem. Ziskem z takové nabídky licence pro majitele patentu může být nejen *“reklama s nulovými náklady”*, ale i úspora na udržovacích poplatcích, jež by jinak byl za období, po které by byla jeho nabídka účinná (byla-li např. omezena časově), povinen platit v plné výši.

V případě že majitel patentu sám svá práva k vynálezu (i) bezdůvodně vůbec či nedostatečně využívá a (ii) nepřijal-li v přiměřené lhůtě řádnou nabídku na uzavření licence k těmto (jeho) právům třetí osoby, může Úřad průmyslového vlastnictví na základě *odůvodněné žádosti třetí osoby* udělit k těmto právům tomuto žadateli nevýlučnou licenci (tzv. „nucenou licenci“) [§ 20 ZV]. Podmínky této licence stanovuje Úřad průmyslového vlastnictví a její převod je možný pouze s převodem závodu, v němž je vynález využíván. K udělení nucené licence nemůže dojít dříve než 3 roky od udělení patentu, či před

²¹ I když je licence sjednána na dobu neurčitou, vždy skončí nejpozději se zánikem práva k duševnímu vlastnictví, k jehož výkonu je udělena. Práva k duševnímu vlastnictví jsou z povahy věci vždy časově omezena.

uplynutím 4 let od podání přihlášky patentu, podle toho, která z těchto lhůt uplyne později. Nucenou licenci lze udělit také z důvodu ohrožení důležitého veřejného zájmu. Nucená licence se zapisuje do patentového rejstříku (§ 20 odst. 8 ZV).

Pro svou povahu by mohla být nucená licence využita např. v oblasti farmaceutického či farmakologického průmyslu, a to s ohledem na veřejný zájem po produkci nedostatkových léčiv, či v případě potřeby urychlení výzkumu v oblasti účinků nově objevených léčiv.

7.4 Licence v zákoně č. 408/2000 Sb., o ochraně práv k odrůdám rostlin, a v zákoně č. 206/2000 Sb., o ochraně biotechnologických vynálezů

Institut nucené licence nalezneme také v § 21 zákona č. 408/2000 Sb. Zde uděluje nucenou licenci Ministerstvo zemědělství (dále jen „Ministerstvo“), a to v případě, že držitel šlechtitelských práv odmítne poskytnout licenci k užívání odrůdy pro potřeby realizace činností uvedených v § 19 zákona č. 408/2000 Sb., a poskytnutí této licence je ve veřejném zájmu. Udělení této licence pak Ministerstvo oznamuje Ústřednímu kontrolnímu a zkušebnímu ústavu zemědělskému.

V tomto zákoně však najdeme (překvapivě) také ustanovení o nucené licenci ve vztahu k biotechnologickým vynálezům. Nemůže-li totiž vlastník patentu na biotechnologický vynález tento patent využívat, aniž by porušil dříve přiznané právo k chráněné odrůdě jiné osoby, může požádat Ministerstvo o nucenou licenci, jestliže jeho dřívější nabídka k uzavření licence byla držitelem šlechtitelské odrůdy odmítnuta a představuje-li tento patent důležitý technický pokrok značného ekonomického významu ve srovnání s chráněnou odrůdou (§ 21 zákona č. 408/2000 Sb.). V těchto případech pak má držitel šlechtitelských práv právo na *křížovou licenci* (někdy též označovanou jako tzv. *protilicenci*) k využití biotechnologického vynálezu (§ 21 odst. 5 zákona č. 408/2000 Sb.).

Uvedené právo na protilicenci ale platí i *vice versa*: získal-li držitel šlechtitelských práv nucenou licenci od Úřadu průmyslového vlastnictví k využívání biotechnologického vynálezu, má vlastník patentu právo na křížovou licenci k využívání chráněné odrůdy (§ 9 zákona č. 206/2000 Sb.). Podmínky, za kterých získá šlechtitel nucenou licenci, jsou obdobné podmínkám, za nichž získá nucenou licenci vlastník biotechnologického patentu na práva k chráněné odrůdě.

Tyto licence se zapisují do příslušných veřejných seznamů.

7.5 Seznam použitých zdrojů

Odborná literatura

- Fezer, K. § 30 Markengesetz. In: Fezer, K. *Markenrecht*. 4. Auflage. München: Verlag C. H. Beck, 2009, marg. č. 8 a 9.
- Chaloupková, Helena. § 2384. In: Hulmák a kol. *Občanský zákoník VI. Závazkové právo. Zvláštní část (§§ 2055-3014)*. 1. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2014, s. 647.
- Komentář k § 30 AZ. In: Telec, I., Tůma, P. *Autorský zákon, Komentář*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2019, s. 391.
- Koukal P. § 18. In: Koukal, P. a kol. *Zákon o ochranných známkách. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer, a. s., 2017, s. 291-302.
- Koukal, P. § 2358-2383. In: Pražák, Z. a kol. *Závazky z právních jednání podle občanského zákoníku. Komentář k § 1721-2893 ObčZ*. Praha: Leges, 2017, s. 1024-1055.

- Koukal, P. Licenční smlouvy. In: Srstka, J. a kol. *Autorské právo a práva související*. Praha: Leges, 2017, s. 158-176.
- Tuláček, J. § 2384-2386. In: Pražák, Z. a kol. *Závazky z právních jednání podle občanského zákoníku. Komentář k § 1721 2893 ObčZ*. Praha: Leges, 2017, s. 1055-1064.

Právní předpisy

- [Zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů \(zákon o vysokých školách\)](#).
- [Zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů \(autorský zákon\)](#).
- [Zákon č. 206/2000 Sb., o ochraně biotechnologických vynálezů a o změně zákona č. 132/1989 Sb., o ochraně práv k novým odrůdám rostlin a plemenům zvířat, ve znění zákona č. 93/1996 Sb.](#)
- [Zákon č. 207/2000 Sb., o ochraně průmyslových vzorů a o změně zákona č. 527/1990 Sb., o vynálezech, průmyslových vzorech a zlepšovacích návrzích, ve znění pozdějších předpisů](#).
- [Zákon č. 221/2006 Sb., o vymáhání práv z průmyslového vlastnictví a ochraně obchodního tajemství](#).
- [Zákon č. 408/2000 Sb., o ochraně práv k odrůdám rostlin a o změně zákona č. 92/1996 Sb., o odrůdách, osivu a sadbě pěstovaných rostlin, ve znění pozdějších předpisů, \(zákon o ochraně práv k odrůdám\)](#).
- [Zákon č. 441/2003 Sb., o ochranných známkách a o změně zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů \(zákon o soudech a soudcích\), ve znění pozdějších předpisů, \(zákon o ochranných známkách\), ve znění pozdějších předpisů](#).
- [Zákon č. 46/2000 Sb., o právech a povinnostech při vydávání periodického tisku a o změně některých dalších zákonů \(tiskový zákon\)](#).
- [Zákon č. 478/1992 Sb., o užitných vzorech](#).
- [Zákon č. 527/1990 Sb., o vynálezech a zlepšovacích návrzích](#).
- [Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů](#).

Soudní rozhodnutí

- [Nález Ústavního soudu ze dne 22. 1. 2015, sp. zn. III. ÚS 403/12, uveřejněný pod číslem 12/2015 Sbírky nálezů a usnesení Ústavního soudu](#).
- [Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 28. 6. 2007, sp. zn. 30 Cdo 251/2006](#).
- [Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 29. 10. 2015, sp. zn. 30 Cdo 2864/2015, uveřejněný pod číslem 46/2017 ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek](#).

Ostatní zdroje

- Veřejně dostupné licenční podmínky *Creative commons* jsou dostupné z: <https://creativecommons.org/> a <https://www.creativecommons.cz/>.